

BOGOLJUB V TUJINI

Stev. 34., Leto III. VERSKI TEDNIK

Nedelja, 22. avgusta 1948.

BREZMADEŽNO SRCE MARIJINO: ZMAGAJ, VLADAJ, KRALJIJ!

(Za praznik Brezmadežnega Srca Marijinega -
22. avgusta).

Mi katoličani s svetim ponosom ponavljamo besede naše nebeške Matere in Kraljice: končno bo zmagalo moje Srce. Torej zmaga nam je zagotovljena. Bog bo zmagal s svojo resnico in milostjo po Srcu Marijinem. Ena uganka nam pa še ostane pri Marijinih besedah. Uganka leži v kratki besedici "končno". Kdaj nastopi tisti končno, tisti tako zaželjeni trenutek Marijine zmage?

Pomagajmo si s sv. Pismom. Gospod sam nam riše v izgubljenem sinu človeka, ki z Bogom, njegovo resnico in zapovedmi, njegovo milostjo in Kristusovo Cerkvijo ni več zadovoljen.

On hoče v svetu in njegovih užitkih več najti, kakor mu more Bog nuditi. Proč od nebeškega Očeta, proč od Cerkve Kristusove, proč iz ozkega obroča božjih zapovedi - ven v zlati, svobodni svet, tam se bo umirilo njegovo nemirno srce.

Cerkev je po svojih papežih in škofih, po okrožnicah in pastirskih pismih dovolj svarila: ne proč od Boga in Cerkve; ne zapuj svetu! Vsa politična in kulturna usmerjenost zadnjih desetletij nam je kazala tisti silni gon modernega človeka: proč od doma, proč od nebeškega Očeta.

Tako je sedanji človek resnično na sebi doživljal in čutil sleherni korak izgubljenega sina. Zapustili smo Cerkev in Boga - in sedaj ždi vsa Evropa v svojem največjem ponižanju. Počasi nam kaplja iz Amerike dobrota v lačna usta: živilska karta je naš najstrašnejši postni pridigar. Tako daleč pride človek, ki zapusti Boga.

In vse človeštvo danes čaka dvojnega: razvalin in grobov bodoče vojske, ali pa zmaga Marijinega Srca in tako vstajenja v človeka vredno življenje. Izgubljeni sin je šel vase: spoznal svoje zmožnosti, v svojem srcu obsodil svoje početje in izgovoril velik stavek: šel bom nazaj k Očetu.

Sedaj bomo pa lahko rešili uganko, ki leži v besedici: "končno". Kadar bomo ti in jaz, mi vsi rekli: šel bom nazaj k Očetu - takrat je ura zmage. Marija - Zmagovalka ne prihaja z nasiljem meča: ko boš kot pameten in svoboden človek sprevidel, kaj ti je storiti - takrat zmaga Marijino Srce.

Kdaj bomo pa sprevideli? Tudi nas Bog vodi po isti poti kot izgubljenega sina. Ali si moreš misliti za Juda večje ponižanje kakor biti svinjski pastir, ko svinjskega mesa ne sme uživati, ko hoče biti

daleč od te "ostudne živali". Bog bo tudi nad nami dosegel svoje namene: ali nas bo uklonil, ali pa zlomil. Ali gremo vase, se sprcobrnemo, se vrnemo k Očetu, k Cerkvi - ali pa, oprosti, da tako zapišem - zlomil, uničil v strahotah modernega orožja.

Ne preostane nič drugega - kakor odločiti se. Marija bo zmagala, zmagati pa ne more brez tebe, brez tvojega sodelovanja. In zato se vprašaj: ali je Marija že zmagala v tebi, v tvojem srcu? Prepričan sem, da boš mogel reči: Bogu hvala, že - zakaj verujem v Boga, spolnjujem njegove zapovedi, živim brez smrtnega greha, ljubim sočloveka. Tako... sedaj pa pojdi z menoj na sveto misijonsko pot. Moliva za zmago Marijinega Srca v naših bratih. Da sprevidijo, da se odločijo, da se vrnejo k Očetu, da zopet priznajo Cerkev za svojo Mater in Vodnico. Moliva z besedami sv. očeta Pija XII. "Izprosi nam predvsem tistih milosti, ki morejo človeška srca v hipu spreobrniti, milosti, ki pripravljajo, sklepajo in zagotavljajo mir."

To je tisti "končno". Uganka leži pred teboj razložena in rešena. Marijino Srce nas kliče na sveto delo: pomagaj Mariji k zmagi! Golo tarnanje in jadikovanje, neka ležerna udanost v trpljenje - brez vsake akcije, brez sodelovanja, brez trdega dela v sebi in za brate nam bo zmago Marijinega Srca premaknilo ne bliže, ampak dalje v bodočnost dolgih desetletij. Ali ne čuješ silnega klica: actio catholica, kje si, kaj delaš. Kdor ne zgrabi za delo, kdor ni goreč učenec Kristusov v sebi in za druge, ta Marijine zmage ni vreden.

Zato bomo za praznik Marijinega Srca molili zase, za brate. Marija zmagaj v meni! Marija, zmagaj v naših bratih. Dovolj je razvalin, dovolj solza in gorja. Vstal bom in šel k Materi Mariji - haši Zmagovalki.

V TUJINI NAM BODI KRALJICA

Marija, Slovencev Kraljica,
begunci pozdravljajo te,
ti bodi nam zvezda vodnica,
vsi tebi izročamo se.

Vsa zemlja kraljestvo je tvoje
tvoj Sin je naš Kralj in Gospod,
nebo slavospeve ti poje,
ti vladaš, kraljuješ povsod.

V tujino potujemo, Mati,
odhajamo preko morja,
ne moremo drugega dati
v slovo ti kot žalost srca.

V tujini nam bodi kraljica,
brezbožne nas varuj noči,
po tebi naj večna Resnica
nebeško tolažbo deli!

Veliko je naše trpljenje,
begunstva teži nas gorje,
ti vodi nas v lepše življenje,
otiraj nam grenke solze!

Marija, na pot zdaj v tujino
beguncem daj svoj blagoslov,
pripelji nazaj v domovino,
potem pa k Očetu - domov!

NAŠIM MATERAM V RAZMISLJENJE

Varljiva in lažnjiva je prikupnost in prazna je lepota, le žena, ki se Boga boji, je vredna hvale, nam govori Cerkev ob godovih svetih žena in mater. Skoro bi rekli, da so nam te besede bile brez vsebine in nerazumljive do sedaj. Danes pa svet vedno bolj spoznava, kako globoko modrost je sv. Duh položil v nje in kakšen velik pomen za pravo življenje imajo.

Današnji svet je obrnil oči od nebes v zemljo, od duše v telo. Saj še verujemo v Boga, v nebosa, priznavamo zapovedi, vemo, da imamo neumrljivo dušo, ki bo večno živela srečno ali nesrečno, vendar je vsa ta vera in vednost v nas mrtva in neživljenjska, nekaj zunaj nas, česar

ne rabimo, ker živimo drugače. Živimo tako, kakor bi Boga in duše in posmrtnosti ne bilo. Vsa naša vsakdanjost je obrnjena samo v zemljo, samo v telo. Do Boga in duše smo samo še nekako v uradnih odnosih, drugače pa je to svet izven nas. Dušno življenje božje nam je manj vredno kot telesno, zato se zanj ne brigamo toliko, ne zato, da bi ga krepili, ne zato, da bi ga varovali, še manj pa, da bi nanj skrbno pazili pri kom drugem. Delo nam je le še nadležna stvar in služba telesu, kvečjemu služba drugim ali pa svoji časti. Popolno srečo iščemo na zemlji, čeprav moramo verjeti, da je zemeljsko življenje le trda in trnjeva služba sreče, ki jo bomo deležni šele onstran zemeljskega življenja.

Kje je vir tega čudnega razkola v nas samih? Skoro vsak bo rekel, da v splošni miselnosti današnje dobe. Ta miselnost je kakor kuga, ki se neopazna zajeda v nas in nas okužuje vsak dan bolj. Toda, odkod vse to izvira? Ne bom našteval vseh virov in korenin, le eno važno korenino naj omenim, to je družina in v družini - mati. Človeštvo raste iz korenine, ki se ji reče družina. V družini pa je srce mati. In kakor v človeku iz srca izhaja vse dobro in slabo, tako po navadi tudi v družini. Če mati nikoli ne govori o Bogu, tudi otrok ne bo. Če mati omenja besedo Bog le pri navajeni vsakdanji molitvi, sicer pa ne, bo tudi otrok samo v uradnih molitvenih odnosih do Boga. Če je materi vse lepo in zdravo telo, na lepoto in zdravje duše pa ne gleda nič, ali skoro nič, bo isto pri otroku. Če je materi glavna skrb in vse delo usmerjeno v čim boljše in čim lažje preživljanje telesa, bo prav tako pri otroku. Če mati ne pozna udanosti v trpljenju, je ne bo poznal otrok, če je materi beseda krepost španska vas, ker se ji ne zdi vredno in moderno truditi se za lepoto duhovnega življenja, se bo tudi otrok namrdnil s posmehom vsaki taki besedi. Takih je danes večina mater, zato je tudi svet tak.

Svet bodo pa rešile drugačne matere. Take, ki bodo tudi živela tako, da se bo videlo, da jim je Bog več kot zemlja, duša več kot telo, take matere, katerim bo glavno lepota in vrednost otrokove duše ne telesa, ki bodo otroku vodnice v nebasa, ne samo telesne rednice.

Takole približno piše življenjepis o taki dobri ženi in materi sv. Ivani Santalski. Ko je umrla mati, se je izročila varstvu Matere božje. Služkinjo, ki jo je napeljavala v svetno ljubezen, je odpustila. Nič otroškega ni bilo v njenem obnašanju, bala se je svetnih veselje in z vso vnemo se trudila za zares globoko vero in pobožnost. Ko jo je oče dal v zakon baronu Santal, ji je šlo največ za to, da si pribori kolikor mogoče vse kreposti. Trudila se je, da bi otroci, služinčad in drugi njej podložni tudi skrbeli za temeljit pouk v veri in seveda tudi za življenje po veri. Zlasti se je odlikovala v ljubezni do revežev. Nikomur, ki jo je prosil v Kristusovem imenu, ni ocrekla miloščine.

Ko je bil mož na lovu ubit, je začela še svetejše življenje. Sinu tistega, ki ji je moža ubil, je bala krstna botra in tako pokazala, kako se zna obvladati in zares iz srca odpustiti. Začela je zelo skronno in spokorno življenje. Gledala je pred sabo svoj cilj - Boga, nebasa. Zemlja in vse zemeljsko ji je bilo le sredstvo, pomoč za dosego tega cilja. Kar ji je moglo do tega cilja pomagati, to je bilo zanj dobro, kar bi ji utegnilo ta cilj zamegliti, ali še celo biti ovira, to je zavrgla. Z žarečim železom si je na prsi vžgala ime Jezus. Končno je zapustila, zato da bi gotoveje dosegla svojega Boga, vse in stopila v samostan. Tam je v ponižnosti in pokorščini vsen bila zglede vseh čednosti. Hotela je storiti vselej le to, kar je poznala za boljše in popolnejše.

Kakšen bi postal svet, draga slovenska mati, če bi bile vse žene in matere take! Kakšen zórav, svet narod bi rasel iz slovenskih

družin, če bi bile slovenske matere take! Slovenska mati, od tebe je odvisno, ali bo slovenski rod zakopan v zemljo in telesnost in njene ogabnosti, ali pa bo rasel čist in svet v delu za Boga in večno srečo svoje duše. Naj ti sveti na tvoji življenjski poti zgled sv. Ivane Šantalske in drugih svetih žena in mater, da boš svetu postala s svojim zgledom in pravo vzgojo vodnica v pravo življenje, ki bo svoj namen spet gledalo v kreposti in odpovedi in v duši in Bogu.

KATOLIŠKI MISSIONI

D A I N N E . . . S. MATILDA KODER,

Podobno moramo odgovoriti na vprašanje, kako je z duhovnikom, ki deluje v poganskem svetu, a le med ločenimi vzhodnimi kristjani. Tak primer je n.pr. v Perziji, Turčiji in sploh v muslimanskem svetu. Tam je veliko ločenih "cerkva", kopti, Armenci, Sirci itd. Med muslimani ne smejo delovati, kajti ti jih izženo, če bi spreobračali. Zato delajo samo med vzhodnimi brati. Že zato so misijonarji, ker delajo za spreobrnenje ločenih kristjanov z namenom, da bi med njimi utrdili Cerkev. A to le v primeru, če so ti ločeni kristjani naseljeni v dosti velikem številu kot n.pr. v Srbiji, Bolgariji itd. Posredno so pa misijonarji tudi zato, ker s svojim življenjem in delom sredi mohamedanskega sveta pripravljajo teren za čas, ko se bodo tudi muslimani začeli spreobračati. Saj bomo videli, da je ustanovitelj Belih očetov, ki delujejo med muslimani v Afriki, kardinal Lavigerie, prepovedal spreobračati muslimane, ampak samo z delom ljubezni in šolstvom pridobivati njihovo naklonjenost ter jih tako počasi s posrednim delom pripravljati za čas, ko se bodo v celoti začeli spreobračati. Čeprav je to delo samo pripravljalno, so vendar prav tako misijonarji kot tisti, ki delujejo med zanonci, in lahko očitno in javno grade Cerkev.

Če pa kak duhovnik v poganskem svetu sicer spreobrača samo nove pogane, ki so prišli iz Evrope ali Amerike, ni misijonar. To se navadno dogaja po velikih nastih, kjer so Evropeci gosto naseljeni. S takim delom ne utrjujejo Cerkev med tim narodom, ampak skrbe le za priseljence, ki so slučajno novi poga-

Sionska sestra piše iz Kasnadarja v Tunisu.

... Pred nekaj dnevi sem šla obiskat enega Vaših sbratov, ki so prišli kot begunci iz Rima v Tunis. Ta mi je tudi veliko povedal o domovini, kar me je zelo veselilo.

V kakšnih razmerah se tu vrši naše delo, boste spoznali iz naslednjega dogodka:

Ena naših sester je šla po vasi na pomoč bolnim. Pred neko hišo se kar na lepem oglasi možakar:

"Draga sestra, zakaj ne pridete nikoli obiskat moje žene?"

"Če je tako, jo pa grem", odgovori sestra in vstopi.

On ji reče: "Sem komunist, pa sem bil krščan, kakor tudi moja žena in otroci, zato ne maram umreti kot kak pos."

Sestra obišče ženo in jo res najde nevarno bolno. Obrne se k možu in mu reče:

"Nočeš, da ji pokličem duhovnika?"

In mož odgovori: "Najle pride, bo en prijatelj več v moji hiši."

Zanimivo, kajne.

Drug dogodek:

Tu so arabske žene kot sužnje svojim možem, Arabci imajo čisto blizu našega samostana svoje borne hišice, narejene iz ilovice. Pri nas v Sloveniji so svinjaki za prašiče veliko lepši. Ljudje

ni. Le če bi se ti zlili z domačini v en narod, bi bilo to njegovo delo misijonsko ali vsaj posredno misijonsko. A ta cilj mora ineti pred seboj in k temu težiti. (Dalje).

- - - - -

tu ležijo kar na tleh ali na ovčjih kožah. Zaradi pomanjkljive higijene so večji del vsi bolni, zlasti na očeh. V počitnicah prihajajo v velikih skupinah k nam prosit za pomoč in jim veliko pomagamo. Večkrat

pa jih je treba poslati v bolnico. Tako je pred nedavnim prišla neka arabska žena prosit našo mater prednico, ki se zanje zelo trudi. Pravi ji: "Dobra mati, pridite pogledat neko ženo, ki ima veliko rano na glavi." Naša mati je šla z njo in res našla ravo, ki je imela glavo oblito vso s krvjo. Mati jo vpraša, kaj se ji je zgodilo. Dobil je odgovor: "Mož me je tako udaril". Mati jo je poslala v bolnico. Ko se je malo pozdravila, je šla nazaj k svojemu možu in ga lepo prosila, naj jo vzame nazaj k sebi. A čez nekaj dni jo je mož spet v svojem izbruhu nevarno ranil; dejal ji je tudi: "Imam te pravico ubiti, nobeden ni nič ne more zato..."

Takih in podobnih primerov je mnogo. Molite, da bomo mogli čim več pomagati in se tako približati mohamedanskemu ljudstvu.

- - - - -

S. GEBHAR HRASTNIK,

slovenska frančiškanska Marijina misijonarka, piše iz Kitajske, iz Sanghaja.

Ne morem vam popisati mojega veselja, ki me je navdalo ob vašem obširnem pismu in tudi ne moje globoke žalosti, ko sem prebrala njegovo vsebino. O, naša ljuba donovina, kaj je pač pretrpela in še trpi! Srce se mi krči ob misli na vse ljudstvo, na vas, na moji domoči, katerim sem že večkrat pisala, pa že sedem let nisem prejela nobenega glasu od njih. Kdo ve, kaj je z nojim očeton, materjo, brati in sestrami? Toliko vprašanj, na katera ni odgovora...

Edino, kar me tolaži, je ljubi Bog, ki stori vedno to, kar je najboljše za nas. Pri Njem se vsi zedinimo, živi in umrli. Zdej pa nam ne preostane drugega kot moliti, delati in trpeti.

Rada bi vam kaj poročala o našem delu tu, pa žal, skoraj nič ne vem, ker sem vedno v samostanu pri šivanju in ne pridem v stik s kitajskim ljudstvom, kot to morejo moje sestre, ki delujejo po bolnišnicah, šolah in drugih misijonskih ustanovah v prid ljudstvu.

Tudi s. Kalista Langerholz in s. Maknisa Luževič sta vsaka na svojem mestu. Ma se sicer ne moreno videti, pač pa si lahko pišejo, kajti smo precej oddaljeno druga od druge.

Vse dobro vam želim tukaj in mnogo bolj tam na onem svetu, kjer bomo uživali mir božji, ki nam ga ne bo nihče vzel. Molim za vas in za vse v naši ljubi domovini.

ZA VŠAK DAN

Učite se od nene, ker sem krotak in ponižen.

Krotkost je posebno vidna krepost Jezusova. Vse Njegovo življenje kaže le milino, brezmejno potrpežljivost in mirnost. Ko je v svojem mestu Nazaretu povedal, da je on objubljeni Mesija, so ga hoteli pahnuti v prepad - On pa se ni razburil, ne jezil, ne v jezi vračal krivico za krivico, ampak mirno ošel sredi med njimi. Ko so se farizeji pohujševali nad njegovimi dobrimi deli in ga dolžili prelamljanja božjih zapovedi, jim je povedal ostre besede, pa se ni

jezil; ko so ga hoteli kamenjati, se ni jezil; ko sta Jakob in Janez nad nepokorna, trdovratna mesta hotela priklicati ogenj, ju je miril: "ne vesta, kakšnega duha sta". Ko ga je pred krivičnim sodnikom hlapec v obraz udaril, ni bilo v njem jeze. Ko je nedolžen umiral med razbojnikoma, ni škrtal z zobmi od togote, ampak je mirno in udano svojo dušo izročil Bogu. Vse, kar je zadelo njegovo osebo, je potrpel, prenesel. Sveta jeza ga je obšla le, kadar je šlo za čast božjo, ko so skrunili božji tempelj.

Velika je ta krepost, tako vabljivo lepa je na Jezusu in na njegovih svetnikih. O sv. Klementu Dvoraku pripovedujejo, da je znal potrpeti vse, da je potrpel in prenesel tudi, ko mu je nekdo javno v gostilni v obraz pljunil. O sv. Vojtehu pravi legenda, da je nekemu vitezu, ki je živel v divjem zakonu, obljubil, da mu bo tri dni stregel in lahko stori z njim vse, kar hoče, pa bo potrpel. In res je ta vitez delal z njim slabše kot z najodurnejšo živaljo, pa je vse prenesel.

Za naše vsakdanje življenje pa je ta krepost nekaj nujnega. Ni dostojno za človeka, ki ima razum, če ga jeza premaga ob vsaki priliki, če ga nepotrpežljivost povsod zlovi. Ne rečem, da je lahka ta krepost, da je lahko obvladati jezo, nepotrpežljivost in to nadomestiti z milino in dobrotno potrpežljivostjo. Težko je še, če je človek v polni moči, v polnem zdravju in trdnosti svojih živcev, če ga ne premakne nobena stvar. Še težje pa, če je človek že po naravi razdražljiv, nervozen, tak, da v njem takoj vse zavre, da kar poka po njem od jeze. Težko, če je človek tak, da kake osebe ne prenese, da ga kar trese nejevolja in odvratnost, če ta oseba skuša govoriti z njim. Vendar je ta krepost potrebna. Potrebna zato, ker človeku prinaša notranji mir, ker ga blaži, nagiba k dobroti, usmiljenju, k posebni meri razvitosti ljubezni do bližnjega. Ko bi se v družini oče in mati in morda še živi njih starši ali bratje in sestre vsi trudili za to krepost, vsak skušal vse pretrpeti in prenesti, vsako nejevoljo takoj zatreti, kakšen krasen zgled bi bil to za otroke. Brez vsake pridige in nauka, bi se otrokom ta krepost privzgojila, rekli bi, Bog bi jo jim vlil radi prizadevanja staršev. Kakšen srečen otroček miru bi bil to, kakšna podoba raja, kjer sta bila do polnosti krotka prva dva človeka pred grehom in tudi vsa druga živa bitja. Zato je stremljenje po tej kreposti tako važno za starše, zlasti za matere. Njim samim bo enkrat to v korist, ko bodo morda v nekoristnih starih letih okrog sebe imeli krotke, nejezljive otroke, ki bodo znali potrpeti in prenesti vse težave njih starosti, nadložnosti in morda bolezni.

Če bi ljudje po svetu gojili to krepost, ne bi bilo sporov, sovraštev, žalitev, pobojev, ne bi bilo vojska. Kristus je hotel dati svetu mir, tega miru pa svet dosegel ne bo, če se ne bo učil od njega po njegovem nasvetu krotkosti.

Če gledamo današnji, od vojska in medsebojnega divjega sovraštva razpadli svet, se zamislimo v to, da se je svet obrnil od Boga, zavrgel nasvet Odrešenikov, naj ga posnema v krotkosti, in se je raje udal satanski, nebrzdani jezi in nepotrpežljivosti.

Težka je ta krepost, ker smo vsi obdarjeni z napakami in slabostmi. Ta ne more prenesti te napake drugega, drugi druge. Kladi v našem skupnem življenju v taborišču je to težko. Pa je Bog hotel nas dejati v to šolo. Dovolj prilike nam je dane, da se te kreposti učimo vsak dan.

Ne mislimo, da je ta krepost nemogoča. Vse je mogoče za tiste, ki ima resno dobro voljo, ki se hoče v njej vaditi in ima upanje v božjo pomoč. Zato začnimo. Pr vdarimo, kaj nas najlažje spravi s tira, najhitreje ujezi, kje imamo najmanj potrpljenja, potem pa

tam zastavimo z delom na svoji dušni njivi in bodimo uverjeni, da bomo z božjo pomočjo uspeli. Posebna pomoč tukaj, pa nam bo češčenje krotkega Srca Jezusovega.

POTA BOŽJA

(Nadaljevanje)

"Toda, gospodična, vi se vendar šalite. Dovolite, da vam povem, kakšne bonitete izvirajo iz tega vašega angažmaja."

"Nikar ne mislite, da sem toliko neiskrena, da bi se branila samo radi kake pretirane vpljudnosti ali pa zato, da bi hotela iztisniti zase iz te namestitve čim večji dobiček. Ne, taki Cvelbarjevi nismo. Zato prosim, sprejmita mojo zavrnitev kot resno in dokončno. Tudi ne želim vedeti, kaj sta mi gospoda vse pripravila, če ponudbo sprejemem. Popolnoma se zanosem na vajino besedo."

Gospoda sta se spogledala, oče Cvelbar in mati pa tudi. Vsak je mislil svoje.

"Gospodična", je dejal gospod ravnatelj, "ako se boste premislila, je tu moja vizitka, s katero lahko vsak čas stopite predme."

Ko sta gospoda sedla v avtomobil, je dejal gospod ravnatelj:

"Zelo žal mi je, da ni sprejela, kajti z njo smo veliko zgubili."

Drugo, kar je Cilka doživela pred svojim odhodom, je bilo pa naslednje.

Primadoni ljubljanske opere Zlati Krstulović - Ahačič ni bilo znano, kje stanujejo Cvelbarjevi, zato je tisti večer, ko je prišla s svojo jezo nad Cilko, stopila v konsum in vprašala za Cvelbarjeve. Imela je srečo. V prodajalni je bila Jamarjeva Francka, ki ves prosti čas previsi pri prodajalki, ki je kmalu po prihodu postala njena največja prijateljica. Takoj se je ponudila, da bo pokazala Cvelbarjevo hišo. Prodrzna kakor je bila, je vprašala damo, kakšen opravek ima pri Cvelbarjevih. Dama jo je sicer nekoliko postrani pogledala, toda v svoji jezi proti Cvelbarjevi Cilki je povedala, da je žena Janka Ahačiča in da bi rada v zadevi njenega moža govorila s Cilko.

Tako je bila Jamarjeva Francka za trud dobro plačana. Vedela je vse. Bila je še toliko nesramna, da je prisluškovala, kaj sta imeli dama in Cvelbarjeva.

Ko je pred dnevi Cvelbarjeva nakupovala razno blago v prodajalni konsumnega društva, je Jamarjeva Francka hitro izkoristila priliko, da je vrnila Cvelbarjevi za tisto pohvalo, ki jo je pred tednom izrazila, češ da ima Cilka dobrega ženina.

Pocukala jo je za rokav in dejala:

"Mama, ali za očet nabirate? Kdaj bodo pa oklici? Kaj pa žena Ahačičeva, se še kaj oglasi?"

Cvelbarjevo je pa to tako pogrelo, da je pograbila v kotu prodajalne metlo in s tako ihto mlatila po Francki, da je bila ta takoj vsa v krvi in je komaj prilezla do doma.

Oče Cvelbar pa je dejal ženi, ko je zvedel o vsem tem:

"Kar si skuhala, to si morala pojesti!"

Cilki je pa grenkoba napojila srce, pogledala je na križ in dejala:

"Kdor hoče priti v življenje, naj vzame svoj križ in ga nosi za menoj."

To je ponovila vsakokrat, kadar se je spomnila tega dogodka.

ČETIRTO POGlavJE.

1.

Novo leto.

Ljubljana je bila odeta v ivje in pokrita z meglo. Na kolodvoru so se gnetli potniki in stopali v vlak, ki je že pihal pred peronom.

Smučarji, izletniki in navadni potniki so se drenjali najprej pred okencem, da bi še pravočasno dobili vozovnice, nato pri vходу na peron in končno še pred vlakom. Tisti, ki so bili že na svojih mestih, so pa nestrpno čakali in gledali na ure, če morda vlak nima zamude.

Med tem vrvežem sta bila tudi naša znanca Janko Ahačič in njegov prijatelj Vladimir Strniša. Tudi onadva sta se odpravljala na Gorenjsko. Pravkar ju je pripeljal avtotaksi na kolodvor. Strniša je nosil dva precej velika in precej težka kovčega. Pred okencem za vozne listke jih je postavil na za to pripravljeno polico. Pripravil je denar in se v vrsti pomikal proti okencu.

"Dva vozna listka, drugi razred, križ na Gorenjskem," je dejal skoraj v eni sapi.

Blagajničarka je vzela denar in mu vrgla na medeno polico vozne listke in nekaj drobiža.

"Pojdiva", je pomignil Strniša Ahačiču, ki mu je počasi sl dil proti peronu. Zavrt je bil v dolgo sivo suknjo, okoli vratu je imel sivo volneno ruto, na glavi pa vegast, že nekoliko ponošen siv klobuk. Eno roko je držal v žepu, z drugo pa robec na ustih in nosu. Od časa do časa je votlo pokašljeval. Obraz je imel bled in shujšan, oči mrtve in brezizrazne in podplute s temnimi kolobarji. Korak je imel počasen in drsajoč, kot bi moral nositi s seboj težo osemdesetih let.

Trpljenje in obup zadnjih treh let sta ga popolnoma uničila. Prav malo je bilo še življenja v njem.

Tisti dan, ko je Janko Ahačič poslednjič pel pod Cilkinim oknom, se je obup naselil v njegovo srce in njegovo dušo. Dejstvo, da nikoli ne bo dosegel cilja in predmeta svoje ljubezni, ga je navdajalo z obupom. Bil je prepričan, da zanj življenje nima nobenega pomena več. Bil je kakor ptiček z zlomljeno perotjo. Prav to njegovo trpljenje pa je bilo vzrok, da je v tem času dosegel višek svoje umetnosti. Pel je kot še nikoli. Kadar je pel, je bil še najbolj zadovoljen. V petje je položil vso svojo dušo, vse svoje srce, v petju je izražal vso svojo bol. Ljubezenski samospevi in dvospevi so bili eno samo hrepenenje po ljubezni. Vse je bilo posvečeno Cilki; njo je v duhu gledal pred seboj, njej so bile namenjene vse arije, vsa vsebina, vsi njegovi nastopi. Med nastopi je pozabljal na svojo nesrečno ljubezen. Žel je ogromno uspeha. Vsa Ljubljana se je skoraj dobredno tepla za vstopnice, kadar je on nastopal. Toda ves ta uspeh zanj ni pomenil ničesar. On je hotel samo peti, da bi pozabljal na vse drugo. Bil je kakor oslepel slavček, ki izraža svojo bol v čudovitih melodijah.

Če so bili pevski nastopi za Janka neko pozabljenje, je bil pa njegov prosti čas zanj pekel. Žena je odšla v Prago, sam je pa ves prosti čas kolovratil okoli po gostilnah. V vinu je hotel pozabiti na svojo bol. Ni imel nobenega reda v hrani, v počitku, v obleki. Zane-marjen na duši in na telesu je taval okoli kot sama utelešena nesreča. Učenje vlog in pevske vaje je vedno bolj zanemarjal. Pijan ni mogel študirati. Njegova pevska slava je hitro bledela in nekega dne se je znašel na cesti, zavržen od vsega sveta. Edini človek na svetu, ki mu je še ostal, je bil Vladimir Strniša. Kot iskren prijatelj ga ni mogel zapustiti. (Dalje prihodnjič).

=====
Izdaja pisarna narodnega delegata papeške misije v Tristachu pri
Lianzu.